PROGRAMACION DE RELIXIÓN

CURSO 2021-2022

IES ENRIQUE MURUAIS
A PONTENOVA

Ma.Margarita Mayoral D.

INDICE

Sumario

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN........3
2. SECUENCIACION E TEMPORALIZACION........4
2º BAC........5
1º BAC........6
4º ESO........7
3º ESO........9
2º ESO........10
1º ESO........12
3. DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVES NOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE........14
4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA: INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN........15
5. MATERIAIS E RECURSOS DIDACTICOS A UTILIZAR........17
6. AVALIACION........17
-Avaliación Inicial:........17
- Avaliación Continua:........17
-Grao Mínimo de Consecución para superar a materia (1º ESO)........18
-Grao Mínimo de Consecución para supercar a materia (2ª ESO)........18
-Grao Mínimo de Consecución para superar a materia (3º ESO)........18
-Grao Mínimo de Consecución para superar a materia (4º ESO)........18
- Grao mínimo de Consecución para superar a materia (1 BAC)........18
- Grao mínimo de Consecución para superar a materia (2 BAC)........19
-Avaliación Extraodinaria:........19
-Avaliación de materias pendentes, recuperación e seguimento:........19
-Avaliación do proceso de Ensino e da Práctica Docente:........20
7. PROGRAMAS ESPECIFICOS PERSONALIZADOS PARA O ALUMNADO REPETIDOR........20
8. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE........20
9. ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARAN........20
10. ACCION DE CONTRIBUCION AO PROXECTO LECTOR DO CENTRO........21
11. ACCION DE CONTRIBUCION AO PLAN TIC........22
12. ACCION E CONTRIBUCION AO PLAN DE CONVIVENCIA........22
13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS........23
14. PLAN DE IGUALDADE........24

15. MODO DE PROVEER O DEREITO A EDUCACIÓN DO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSINANZA TELEMÁTICA, DADO O CASO QUE SE PRESENTE ISTA SITUACIÓN:................................24

1. INTRODUCCIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN

A Lei orgánica de 8/2013 de 9 de decembro, para a mellora da Calidade Educativa, LOMCE, no artigo 6.1, define o currículo como a regulación dos elementos que determinan os procesos de ensino e aprendizaje para cada un dos ensinos.

Deste xeito, a relixión innegablemente presente na nosa sociedade, contribúe á educación integral do estudante pois responde á dimensión relixiosa de todo ser humano, e á vez introdúceo na realidade á luz dunha hipótese ofrecida por unha historia e unha tradición.

A Constitución Española recoñece a liberdade relixiosa, e o "dereito que asiste aos pais para que os seus filhos reciban a formación relixiosa e moral que estea de acordo coas suas conviccións" (artigo 27.3). Dito direito forma parte de tratados internacionais recoñecidos por España como o Pacto Internacional de Dereitos Económicos Sociais e Culturais no seu artigo 13.3 e a Carta dos Dereitos Fundamentaís da Unión Europea, artigo 14.3, entre outros.

O Acordo Internacional que suscribiu o Estado Español coa Santa Sede sobre Ensino e Asuntos Sociais, asinado o 3 de xaneiro de 1979, otorga (art.6) a competencia para elaborar o curriculo da materia de Relixión e Moral Católica á xerarquía eclesiástica. Esta programación é desenvolvida, polo tanto, segundo as orientacións da Comisión Episcopal correspondente, que dispuso catro bloques de contidos que se estallan aquí en 3 avaliacións para cada un dos niveis do centro.

Neste curso, que continúa afectado pola pandemia do COVID 19, incorporaráse á Programación as aclaracións e adaptacións necesarias para traballar nun caso Semi- Presencial e Non-Presencial, de tal sorte que sexa claro e sinxelo para os estudantes e as súas familias. A programación xa recolle a forma Presencial. A modalidade Semi-Presencial, implica empezar o curso xa facendo uso da Aula Virtual do colexio, de tal xeito que o alumno poida familiarizarse con ela. Así, abriránse as explicacións da Aula, en clase, que xa se basan na Programación e no libro, e se traballaran e explicarán na clase. En caso de traballar de forma Semi-Presencial, o alumno sempre terá na Aula, a explicación, Recurso e Actividade que o traballo do tema conleve. A maiores, o Profesor buscará a maneira de interactuar máis co alumno, buscando o seu aprendizaxe máis doado, polos medios que sexa posible, sobretodo de acordo coa súa calidade da conexión a internet, ou wifi, xa que nalgunhas zonas da montaña, as veces, non hai boa conexión. Para elo entón, utilizaráse a Aula, e a maiores, os correos electrónicos, o whatsapp ou videochamada, ou google meet, ou webex, que son plataformas que xa demostraron que poiden servir para aclarar dúbidas e problemas dos alumnos, permitíndolles adiantar no seu estudo e aprendizaxe.

O obxectivo para o curso é, entón, facilitarlle ao alumno o seu aprendizaxe, permitíndolle entender de forma sinxela a metodoloxía de traballo, e tendo sempre en conta a súa situación emocional, familiar e afectiva, de xeito que sinta que o instituto lle brinda apoio e axuda en momentos nos que poida ter especial dificultade.

2. SECUENCIACION E TEMPORALIZACION

2º BAC

Avaliacion	Unidade	Contidos	- -	Temporalizacion	Criterios da avaliacion	Estandares de aprendizaxe	Grao minimo consecucion	cualificativo	Proba escrita	Proba oral	Traballo individual	Traballo en grupo	Caderno clase	Comprensión lectora	Expresión oral e escrita	Comunicación audiovisual	TIC	Emprende-mento	Educación cívica	Prevención da violencia	Competen-cias clave
							INSTRUMENTOS														
1ª	1	Bloque 1: Antropoloxía Cristiá. - Identidade do ser humano. - O mundo actual e a cuestión bioética.	1	Set-	1. Recoñecer e aceptar o carácter sexuado da persoa e a súa importancia para construir a súa identidade. 2. Comprender os principios fundamentais da Igrexa respecto á vida.	1.1 Comprende o msignificado bíblico da afirmación " home e muller os creó".	X	X	X	X	X	-	X	X	X						CAA CCL CD CCEC
						2.1 Coñece os diferentes problemas bioéticos relacionados ca orixe, desenvolvemento e final da vida.	X	X													
			2	Dic		2.2 Propon argumentos para dar razón desde a posición cristiá na defensa da vida.	X	X													
2ª	2	Bloque 2. Doctrina Social da Igrexa. - A persoa, a vida e o traballo. - as relacións internacionais, e a economía á luz da doctrina social.	3	Xan	1. Recoñecer e apreciar o cambio que a Doctrina Social da Igrexa outorga á persoa e á vida. 2. Deducir as consecuencias que implica a Doctrina Social da Igrexa no traballo,nas relacións internacionais e na economía.	1.1 Descobre,valora e xustifica o sentido humanizador que ten o traballo.	X	X		X	X	-	X	X	X		X				CAA CCL CD CSC
			4	Feb		1.2 Propón proxectos e solucións que poderían levarse a cabo nas políticas nacionais e internacionais para facer o mundo máis humano.	X	X													
	3	Bloque 3. Relación entre a razón, a ciencia e a fé. - Aportacións dos investigadores cristiáns á ciencia e a técnica no contexto actual.	5	Mar	1. Recoñecer o valor social das aportacións realizadas por investigadores cristiáns.	a e resalta a biografía dun investigador cristián, resaltando as súas aportacións ao ámbito da ciencia e da técnica.	X	X		X	X	-	X	X	X		X				CAA CCL CD CSC CCEC
			6	Abr			X	X													
							X	X	X	X	X	-	X	X	X		X				
							X	X	X												
3ª	4	Bloque 4. A Igrexa xeradora de cultura ao longo da historia. - A acción evanxelizadora da Igrexa e a promoción dos dereitos humanos. - A expresión da fé, xera beleza a través da arte.	7	Abr	1. Recoñecer os esforzos que o ser humano fixo ao longo dos séculos, para que se respete a dignidade do ser humano e os seus dereitos. 2. Comprender que algunhas expresións culturais son expresións da fé.	1.1 Nombra e explica algunhas situacións históricas nas que a Igrexa defendeu con radicalidade ao home e xustifica a elección realizada.	X	X	X					X	X		X				CAA CCL CSC CCEC CD
			8	Mai		2.1 Selecciona obras de arte e descobre o seu sentido relixioso	X	X		X	X	-	X								

1º BAC

Avaliacion	Unidade	Contidos	Tema do	Temporalización	Criterios da avaliacion	Estandares de aprendizaxe	INSTRUMENTOS Grao mínimo consecución	cualificativo	Proba escrita	Proba oral	Traballo individual	Traballo en grupo	Caderno clase	Comprensión lectora	Expresión oral e escrita	Comunicación audiovisual	TIC	Emprende-mento	Educación cívica	Prevención da violencia	Competen-cias clave
1ª	1	Bloque 1. Antropoloxía Cristiá: -o home ser relixioso que busca sentido a sua vida. -Fundamento da dignidade da persoa.	1	Set-	1. Recoñecer e respetar o sentido do home. 2. Comparar manifestacións históricas que permitan desvelar o sentido relixioso do ser humano. 3. Dar razón da raíz divina da dignidade humana. 4.Identificar e contrastar no momento actual diversas respostas de sentido.	1.1 Reflexiona sobre acontecementos mostrados nos medios e emite xuizos de valor sobre a necesidade de sentido.	X	X	X	X	X	-	X	X	X						CAA CCL CD CCEC
						2.1 Identifica e diferencia a diversidade de respostas salvíficas que mostran as relixións.	X	X													
			2	Dic		3.1 Descubre a incapacidade da Lei para fundamentar a dignidade do ser humano. Compara con textos eclesiais que vinculan a dignidade do ser humano a súa condición de criatura.	X	X													
						3.2. Investiga e conclúe sobre comportamentos dos xóvenes que atentan contra a dignidade do ser humano.	X	X		X					X						
						4.1 Entende e califica as respostas do sentido que ofrecen o ateísmo, o laicicismo e o agnosticismo e as contrasta coas respostas de sentido que ofrecen as relixións.	X	X	X		X	-	X		X		X				
2ª	2	Bloque 2. Doctrina Social da Igrexa. - orixe e evolución da Doctrina Social da Igrexa. -Principios fundamentais dela.	3	Dic	1. Coñecer e valorar o contexto no que nace a ensinanza da doctrina social da Igrexa. 2. Identificar a dignidade humana como clave para a convivencia xusta entre os seres humanos, diferenciándoa dos recoñecementos que o estado fai a través das leis. 3. Coñecer e aplicar principios fundamentais dela,a divesros contextos.	1.1 Identifica problemas sociais e estuda a súa evolución ata a actualidade.	X	X		X	X	-	X	X	X		X				CAA CCL CD CSC
			4	Xan		2.1 Elabora unha definición persoal dos términos legais, éticos e morais, e explica as diferencias.	X	X													
						3.1 Comprende o significado do ben común, e o destino universal dos bens, e aplica a situacións concretas.	X	X													
	3	Bloque 3. Relación entre a razón a ciencia e a fé. -formas de coñecemento ao longo da historia en que o ser humano descobre a realidade e a verdade. - percorrido histórico desas relacións. -vínculo indisoluble entre ciencia e ética.	4	Feb	1. Coñecer e distinguir os diferentes métodos utilizados pola persoa para coñecer a verdade. 2. Coñecer e entender con respecto os momentos históricos do conflicto entre ciencia e fé. 3.Ser consciente da necesidade da relación entre ciencia e ética para que exista un verdadeiro progreso humano.	1.1 Identifica os diferentes métodos de coñecer a verdade, na filosofía, na teoloxía ,na ciencia e na tecnoloxía.	X	X		X	X	-	X	X	X		X				CAA CCL CD CSC CCEC
			5	Mar		2.1 Recoñece e esfórzasase por entender a orixe divino do cosmos e distingue que non provén do azar.	X	X													
			6	Abri		2.2 Infórmase con rigor sobre os casos Galileo, Servet, etc., e xustifica razoadamente as causas e consecuencias de ditos conflictos.	X	X	X	X	X	-	X	X	X		X				
						3.1 Aprende e respecta que o criterio ético nace do recoñecemento da dignidade humana. Analiza as consecuencias do uso da ciencia sen referencia ética.	X	X	X												
3ª	4	Bloque 4. A Igrexa xeradora de	7	Abr	1. Coñecer e comparar diferentes acepcións do	1.1 Analiza o concepto de cultura en diferentes épocas e o contrasta co	X	X	X					X	X		X				CAA CCL

		cultura ao longo da historia. - significado do término e dimensións da cultura. - a vida monacal,fonte de cultura.			término cultura. 2. Ser consciente de que a persoa xera cultura. 3. Entender o cambio que o monacato introduce na configuración do tempo e do traballo.	carácter antropolóxico da ensinanza da Igrexa.															CSC CCEC CD
			8	Mai		2.1 Identifica os elementos propios de diversas culturas e as compara críticamente.	X	X		X	X	-	X								
			9	Xun		3.1 Coñece os rasgos da vida monástica e identifica a súa influencia na organización social e laboral.	X	X	X	X	X	-	X	X	X		X				
						4.1 Valora o traballo dos monxes por conservar a cultura e a arte.	X	X													

4º ESO

Avaliacion	Unidade	Contidos	Tema do	Temporaliza-cion	Criterios da avaliacion	Estandares de aprendizaxe	Grao minimo	cualificativo	Proba escrita	Proba oral	Traballo individual	Traballo en grupo	Caderno clase	Comprensión lectora	Expresión oral e	Comunicación audiovisual	TIC	Emprende-mento	Educación cívica	Prevención da violencia	Competen-cias clave
							INSTRUMENTOS														
1ª	1	Bloque 1. O sentido relixioso do home - As Relixións: búsqueda do sentido da vida - Plenitude da experiencia relixiosa: a revelación de Deus na historia	1	Set-2	1. Aprender a memorizar os principais rasgos comúns das relixións 2. Comparar e distinguir a intervención de Deus na historia dos intentos humáns de resposta a búsqueda do sentido	1.1 Identifica e clasifica os rasgos principais (enseñanza, comportamento, culto) nas relixións monoteistas	X	X	X	X	X	-	X	X							CAA CCL CCEC CSC
			2	Out-4		1.2 Busca información e presentaa ao grupo as respostas das distintas relixións as preguntas do sentido	X	X							X	X	X				
	2		3	Nov-4		2.1 Razoa porqué a revelación é a plenitude da experiencia relixiosa	X	X		X	X	-	X	X							
			4	Dec-3		2.2 Analiza e debate as principais diferenzas entre a revelación de Deus, e as relixións	X	X							X	X	X				
2ª	3	Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia: - A fidelidade de Deus a alianza co ser humano - A figura mesiánica do “Siervo de Yahveh”	5	Xan-3	1. Recoñecer e valorar as accións do Deus fiel o longo da historia 2. Comparar e apreciar a novidade entre o Mesías sufrinte e o Mesías político	1.1 Identifica e aprecia a fidelidade permanente de Deus que atopan na historia de Israel	X	X	X					X			X				CAA CSC CCL
			6	Feb-4		1.2 Toma conciencia e agradece os momentos da súa historia nos que recoñecen a fidelidade de Deus	X	X		X	X	-	X		X						
	4		7	Mar-5 Abr-3		2.1 Identifica, clasifica e compara os rasgos do Mesías sufrinte e o Mesías politico	X	X		X				X		X	X				
						2.2 Esfórzase por comprender a novidade do Mesías sufrinte como criterio de vida	X	X	X		X	-	X		X						
3ª	5	Bloque 3. Xesucristo, cumprimento da historia da salvación: - A chamada de Xesús a colaborar con él, xera unha	8	Mai-4	1. Descubrir a inicativa de Xto. para formar una comunidade que orixina a igrexia	1.1 Localiza, selecciona e argumenta en textos evanxélicos a chamada de Xesús	X		X	X	X	-	X	X	X						CAA CCL CSC CCEC
			9	Xun-3	2. Coñecer e apreciar a invitación de Xesús á colaborar na súa misión	2.1 Lee de maneira comprensiva un evanxeo, identifica e describe a misión salvífica de Xesús	X	X						X	X	X	X				
						2.2 Busca e identifica persoas	X		X	X	X	-	X		X	X					

		comunidade				que actualizan hoxe a misión de Xesús e expón en grupo porqué continúan a misión de Xesús															

3º ESO

Avaliacion	Unidade	Contidos	Tema do	Temporaliza-cion	Criterios da avaliacion	Estandares de aprendizaxe	Grao minimo consecucion	cualificativo	Proba escrita	Proba oral	Traballo individual	Traballo en grupo	Caderno clase	Comprensión lectora	Expresión oral e escrita	Comunicación audiovisual	TIC	Emprende-mento	Educación cívica	Prevención da violencia	Competen-cias clave
							INSTRUMENTOS														
1ª	1	Bloque 1. O sentido relixioso do home: - A natureza humana desexa o infinito - A procura do sentido na experienda de enfermidade, morte e dor	1	Set-3	1. Recoñecer o desexo de plenitude que ten a persoa 2. Comparar razoadamente distintas respostas fronte a finitude do ser humano	1.1 Expresa e comparte en grupo situacións ou circunstancias nas que recoñece a esixencia humana de felicidade e plenitude	X	X	X		X	-	X	X	X						CAA CCL CCEC CD
			2	Out-3		1.2 Analiza e valora a experiencia personal fronte a feitos belos e dolorosos	X	X	X	X		-	x		X	X					
			3	Nov-5		2.1 Selecciona escenas de películas ou documentais que mostran a procura do sentido	x	x									X				
	2	Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia	3	Dec-2	1. Descubrir que o pecado radica no rexeitamento a intervención de Deus na propia vida 2. Distinguir a verdade revelada da roupaxe literaria no relato do Xénese	2.1 Identifica, analiza e comenta situacións actuais onde se expresa o pecado como rexeitamento ou suplantación de Deus	x	x	x	x	x	-	x		X		X				CAA CCL CD CSC
						2.2 Analiza o texto sacro diferenciando a verdade revelada da roupaxe literaria e recrea un relato de verdade revelada sobre o pecado orixinal con linguaxe actual	x	x	x	x		-		X	X						
2ª	3	Bloque 3. Xesucrito cumprimento da historia da salvación - A persoa transformada polo encontro con Xesús	4	Xan-3	1. Recoñecer e apreciar que o encontro con Xto. cambia a forma de comprender o mundo, a historia, a realidade, as persoas, etc 2. Comprender que a pertenza a Xto. conleva unha nova forma de comportarse na vida	1.1 Busca e selecciona biografías de convexos	x	x	x	x	x	-		X	X	X	X				CAA CD CCL CSC CCEC
			5	Feb-3		1.2 Expresa xuízos respectuosos sobre a novidade que o encontro con Xto. a introducido na forma de entender o mundo según as biografias seleccionadas	x	x	x	x	x	-	x		X						
			6	Mar-4		2.1 Crea e comparte textos, videos, clips, cortos para descubrir as consecuencias que na vida dos cristiáns supuxo o encontro con Xto.	x	x	x		x	-			X		X				
3ª	4	Bloque 4. Permanencia de Xesucristo na historia: a igrexia - Experiencia de plenitude no encontro con Xto. - A experiencia de fé, xera unha cultura	7	Abr-4	1. Tomar conciencia do vínculo indissoluble entre o encontro con Xto. e a pertenza a igrexia 2. Valorar críticamente a experiencia de plenitude que promete Xto. 3. Identificar na cultura a riqueza e a beleza que xera a fé	1.1 Busca, selecciona e presenta xustificando a experiencia de unha persoa que atopou a Xto. na igrexa	x	x	x					X	X						CAA CCL CCEC CD CSC
			8	Mai-4		1.2 Escoita testemuñas de cristiáns e debate con respeto acerca da plenitude da vida que se expresa neles	x	x						X			X				
			9	Xun-3		2.1 Demostra mediante exemplos que a experiencia cristiá xerou cultura o longo da historia	x	x	x	x	x	-	x		X		X				
						3.1 Defende de forma razoada a influenza da fé na arte, no pensamento, nas costumes, na saúde, na educación, etc.	x	x		x		-			X						

2º ESO

Avaliacion	Unidade	Contidos	Tema do libro	Temporalizacion	Criterios da avaliacion	Estandares de aprendizaxe	Grao mínimo consecución	cualificativo	Proba escrita	Proba oral	Traballo individual	Traballo en grupo	Caderno clase	Comprensión lectora	Expresión oral e escrita	Comunicación audiovisual	TIC	Emprende-mento	Educación cívica	Prevención da violencia	Competen-cias clave
							INSTRUMENTOS														
1ª	1	Bloque 1. O sentido relixioso do home: - A persoa humana, criatura de Deus, libre e intelixente - O fundamento da dignidade da persoa - O ser humano colaborador da creación de Deus	1	Set-2	1. Establecer diferenzas entre o ser humano creado a imaxe e semellanza de Deus e os animais 2. Relacionar a condición de criatura coa orixe divina 3. Explicar a orixe da dignidade do ser humano como criatura de Deus 4. Entender o sentido e a finalidade da acción humana	1.1 Argumenta a dignidade do ser humano en relación con outro seres vivos	X	X	X	X	X	-	X	X							CAA CCL CD CCEC
						2.1 Distingue e debate de forma xustificada e respectuosa a orixe do ser humano	X	X								X					
			2	Out-4		3.1 Valora en situacións do seu entorno a dignidade de todo o ser humano con independencia das capacidades físicas, cognitivas, intelectuais, sociais, etc.	X	X													
						4.1 Clasifica accións do ser humano que respetan ou destrúen a creación	X	X	X		X	-	X	X	X		X				
						4.2 Deseña nun grupo pequeno un plan de colaboración co centro educativo no que se inclúan o menos 5 necesidades e as posibles solucións que o propio grupo levaría a cabo.	X	X		X					X						
	2	Bloque 2. Deus interven na historia: - Aceptación da revelación: a fé - Orixe, composición e interpretación dos libros sagrados	3	Nov-4	1. Coñecer e aceptar que Deus se revela na historia 2. Comprender e valorar que a fé é a resposta a iniciativa salvífica de Deus 3. Coñecer e definer a estructura e organización da Biblia 4. Coñecer e respetar os criterios do maxisterio da igrexa en torno a interpretación bíblica 5. Recoñecer na inspiración a orixe da sacralidade do texto bíblico	1.1 Busca e elixe personaxes significativos do pobo de Israel e identifica e analiza a resposta de fé en eles	X	X		X						X	X				CAA CCL CSC CD CCEC
			4	Dec-3		2.1 Interésase por coñecer e valorar a resposta de fé do Deus que se revela	X	X	X		X	-	X		X						
						3.1 Identifica, clasifica e compara as características fundamentáis dos libros sagrados, mostrando interese pola súa orixe divina	X	X						X							
						4.1 Lee, localiza e esquematiza os criterios recollidos na Dei Verbum en torno a interpretación da Biblia valorandoos como necesarios	X	X													
						5.1 Distingue e sinala nos textos bíblicos a presenza dun Deus que se comunica	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X					
						5.2 Coñece e xustifica por escrito a existenza nos libros sagrados do autor divino e o autor humano	X	X													
2ª	3	Bloque 3. Cumprimento da historia da	5	Xan-3	1. Mostrar interese por recoñecer o carácter relacional da divindade na	1.1 Coñece e describe as características do Deus cristián	X	X		X											CAA CCL CD
			6	Feb-4		1.2 Leer relatos mitolóxicos e	X	X	X		X	-	X	X		X					

		salvación: - Deus se revela en Xesucrito uno e trino - O Credo, síntese da acción santífica do Deus na historia			revelación de Xesús 2. Vincular o sentido comunitario da Trinidade coa dimension relacional humana 3. Descubrir o carácter histórico da formulación do Credo cristián 4. Recoñecer as verdades da fé cristiá presentes no Credo	localizar rasgos das divindades das relixiones politeístas e as contrastas coas características do Deus cristián															CSC CCEC
			7	Mar-5 Abr-3		2.1 Recoñece, describe e acepta que a persoa humana necesita do outro pra alcanzar a súa identidade á semellanza de Deus	X	X							X						
						3.1 Confecciona materiais onde se expresan os momentos relevantes da historia salvífica e os relaciona coas verdades de fé formuladas no Credo	X	X													
						4.1 Clasifica as verdades de fé contidas no Creo e explica o seu significado	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X	X				
3ª	4	Bloque 4. Permanencia de Xto. na histoira: a igrexia: - Expansión da igrexia, as primeiras comunidades - As notas da igrexia	8	Mai-4	1. Comprender a expansion do cristianismo a través das primeiras comunidades cristiás 2. Xustificar que a igrexia é unha santa, católica e apostólica	1.1 Localiza no mapa os lugares de orixe das primeiras comunidades cristiás e describe as súas características	X	X	X	X	X	-	X		X						CAA CCL CD CSC CCEC
						1.2 Reconstrúe o itinerario das viaxes de San Pablo e explica coas súas palabras a difusión do cristianismo no mundo pagano	X	X		X					X	X	X				
			9	Xun-3		2.1 Describe e valora a raíz da unidade e santidade da igrexia	X	X	X	X	X	-	X	X	X	X	X				
						2.2 Elabora materiais utilizando as tecnoloxías da información e a comunicación onde se reflexe a universalidade e apostolicidade da igrexia	X	X													

1º ESO

Avaliacion	Unidade	Contidos	-	Temporalizacion	Criterios da avaliacion	Estandares de aprendizaxe	Grao minimo consecucion	cualificativo	Proba escrita	Proba oral	Traballo individual	Traballo en grupo	Caderno clase	Comprensión lectora	Expresión oral e escrita	Comunicación audiovisual	TIC	Emprende-mento	Educación cívica	Prevención da violencia	Competen-cias clave
							INSTRUMENTOS														
1ª	1	Bloque 1. O sentido relixioso do home: - A realidade creada e os acontecimentos son signo de Deus	1	Set-3	1. Recoñecer e valorar que a realidade é don de Deus 2. Identificar a orixe divina da revelación 3. Contrastar a orixe da creación cos diferentes relatos relixiosos da creación 4. Diferenciar á explicación teolóxica e científica da creación	1.1 Expresa por escrito sucesos imprevistos nos que recoñece que a realidade é dada	X	X	X	X	X	-	X	X	X						CAA CCL CD CCEC
						1.2 Avalía compartindo con compañeiros sucesos e situacións nos que queda de manifiesto que a realidede é don de Deus	X	X													
			2	Out-5		2.1 Argumenta a orixe do mundo e da realidade como fruto do designio amoroso de Deus	X	X													
						2.2 Relaciona e distingue coas súas palabras a orixe da creación nos relatos míticos da antigüidade e o relato bíblico	X	X		X					X						
						3.1 Coñece e sinala as diferenzas entre a explicación teolóxica e científica da creación	X	X	X		X	-	X		X		X				
						4.1 Respecta a autonomía existente entre a explicación teolóxica e científica da creación	X	X													
	2	Bloque 2. A revelación: Deus intervén na historia: - A historia de Israel: elección, alianza, monarquía, profetismo	3	Nov-5	1. Coñecer, apreciar, contrastar os principais acontecementos da historia de Israel 2. Sinalar, identificar os diferentes modos de comunicación que Deus usou nas difer etapas da historia de Israel 3. Distinguir e comparar o procedemento co que Deus se manifesta nas distintas etapas da historia de Israel	1.1 Coñece, interpreta e construe unha liña de tempo cos ppais. acontecementos da historia de Israel	X	X		X	X	-	X	X	X		X				CAA CCL CD CSC
			4	Dec-2		1.2 Mostra interese pola historia de Israel e dialoga con respeto sobre os beneficios desta historia para a humanidade	X	X													
						2.1 En textos bíblicos sinala, selecciona texto es palabras de Deus nos que identifica a manifestación divina	X	X													
						3.1 Lembra ou explica constructivamente as accións que reflexen o desvelarse de Deus co pobo de Israel	X	X	X	X	X	-	X	X	X		X				
2ª	3	Bloque 3. Xesucristo: cumprimento da historia da salvación: - A divindade e humanidade de Xesús - Os evanxeos testemuña e anuncio - Composición de evanxeos: salvación e reino de Deus	4	Xan-3	1. Distinguir en Xesús os rasgos da súa natureza divina e humana 2. Identificar a natureza e finalidade dos evanxeos 3. Coñecer e comprender o proceso de formación dos evanxeos: salvación e reino de Deus	1.1 Identifica e clasifica de maneira xustificada as diferenzas entre a natureza divina e humana de Xesús	X	X		X	X	-	X	X	X		X				CAA CCL CD CSC CCEC
			5	Feb-3		1.2 Esfórzase por comprender as manifestacións de ambas naturezas expresadas nos evanxeos	X	X													
			6	Mar-3		2.1 Recoñece a partir da lectura dos textos evanxélicos os rasgos da persoa de Xesús e deseña o seu perfil	X	X	X	X	X	-	X	X	X		X				
						3.1 Ordena e explica cas suas palabras os pasos do proceso formative dos evanxeos	X	X	X												
3ª	4	Bloque 4. Permanencia de Xesucrito na historia:	7	Abr-3	1. Comprender a presenza de Xesucrito hoxe na	1.1 Sinala e explica as distintas formas de Xesucristo na igrexa: Sctos., palabra de Deus, autoridade, caridade	X	X	X					X	X		X				CAA CCL CSC

		a igrexa - A igrexa: presenza de Xesucristo na historia - O Espírito Santo edifica continuamente a igrexa	8	Mai-4	igrexa 2. Recoñecer que a acción do Espírito Santo da vida á igrexa	2.1 Coñece e respeta que os Scotos. son acción do espírito para construir a igrexa	X	X		X	X	-	X								CCEC CD
			9	Xun-3		2.2 Asocia a acción do espírito nos sacramentos coas distintas etapas e momentos da vida	X	X	X	X	X	-	X	X	X		X				
						2.3 Toma conciencia e apreza a acción do espírito para o crecemento da persoa	X	X													

Estes contidos para cada curso da ESO, que aqui se recollen de cara a un traballo Presencial no colexio, se traballarán dende o comezo do curso, deixando constancia do traballo na Aula Virtual do colexio, de tal sorte que o alumno poida ir adquirindo os coñecementos dun xeito doado e en concordancia coa Programación e o libro que se traballa en clase, e que o profesor utiliza como texto base, facendo uso de fotocopias cos temas escollidos.

En caso dun traballo Semi-Presencial, ou Non-Presencial, o alumno sempre terá descrita na Aula Virtual a temática da clase, a referencia ao libro e os Recursos e as Actividades a realizar. Deste xeito, podera
acadar os obxectivos de cada trimestre, sen problema, sempre en total comunicación co Profesor, que lle marcará o traballo ou as explicacións que vexa que sexan convenintes. Por o feito de ter so unha hora semanal, priorisase o traballo na clase, a participacion oral interesada nas explicacións e actividades que nela se leven a cabo.

3. DESENVOLVEMENTO DAS COMPETENCIAS CLAVES NOS ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE

a. Comunicación Lingüística(CCL)

Desenvólvese tanto na expresión oral como na escrita, a través da linguaxe que conforma a cultura e tradición que se transmite dunha a outra xeración. Así o alumno:

i. Expresa oralmente e por escrito sentimentos e emocións na linguaxe da relixión.
ii. Interpreta e comprende diversos textos relixiosos cada un dende o seu xénero literario ou naturaleza específica.
iii. Pode facer esquemas conceptuais para organizar o coñecemento da realidade.

b. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia y tecnología(CMCCT)

Axuda a que o alumno relacione datos da biblia coa historia, contabilice cifras e use esta dísticas na análise da realidade.

i. Clasifica obxectos, feitos e ideas da relixión en conxuntos coherentes.
ii. Aplica o razoamento deductivo ás crenzas, condutas e consecuencias e o razoamento in ductivo partindo da observación da realidade, para formular principios relixiosos.
iii. Aplica o razoamento lóxico na formulación das preguntas e respostas sobre a relixión.

c. Competencia Dixital(CD)

As TIC úsanse para o tratamento da información, a súa obtención e selección crítica. As TIC facilitan o traballo tradicional e ofrecen novas aplicacións.

i. Utiliza as TIC para a comunicación da información e do coñecemento relixioso.
ii. Intercambia información e ideas relixiosas mediante a rede.6*9999
iii. Aplica criterios para a selección da información e utiliza os instrumentos necesarios para rexistrala.

d. Aprender a aprender(CAA)

O ensino da relixión contribúe fomentando a atención, memoria, experiencia, o impulso do tra ballo en equipo, a síntese da información e opinión. Fai aos alumnos protagonistas da súa propia aprendizaxe como resposta a vontade de Deus de que o ser humano colabore activa e libremente co plan divino.

i. Investiga de xeito persoal no ámbito da relixión, suscitando e formulando preguntas.
ii. Transforma a información relixiosa en coñecemento propio.
iii. Aplica coñecementos relixiosos a diferentes situacións e contextos.
iv. Atopa e usa canles para canalizar as capacidades persoais tanto na comunidade crente como no feito religioso na sociedade.

e. Competencias sociais e cívicas(CSC)

A relixión católica favorece o desenvolvimiento da virtudes cívicas para o ben común da sociedade. Educa a dimensión moral e social da persoa, favorecendo a corresponsabilidade, a solidariedade, a liberdade, a xustiza e a caridade.

i. Valora e respecta o principio democrático de liberdade rellixiosa e de conciencia.
ii. Aplica os principios da ética relixiosa á resolución de conflictos.
iii. Mostra un dialogo interrelixioso e ecuménico como medio de encontro entre culturas, inte gración das persoas, enriquecemento mutuo e construcción da paz mundial.
iv. Aprecia e respecta o principio democrático de laicidade.

f. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor(CSIEE)

Desenvólvese partindo do verdadeiro coñecemento de sí mesmo, das súas potencialidades, da súa dignidade e o seu sentido. A formación relixiosa católica aporta unha cosmovisión que da sentido á vida, á cultura, e á identidade da persoa humana.

i. Planifica e participa en proxectos relacionados coa misión cristiá adaptando proxectos misioneiros a contextos e situacións propias dun centro educativo.
ii. Proxecta accions con outros compañeiros co fin de animar unha acción colectiva.
iii. Comprométese nas institucións e servizos ao seu nivel, desde a perspectiva da misión e responsabilidade dos crentes ante a vida pública.

g. Conciencia e expresións culturais(CCEC)

A relixión católica aporta á competencia cultural e artística o significado e valoración crítica de tantas obras da nota contorna, motivando o aprecio por a propia cultura galega e a estima adecuada doutras tradicións culturais e relixiosas.

i. Coñece e aprecia o rico patrimonio artístico galego de inspiración relixiosa.
ii. Comprende as obras artísticas religiosas e expresa os seus elementos a través da creatividade, imaxinación e iniciativa.
iii. Crea expresión artística dende a propia percepción do relixioso.

Estas competencias a lograr ao longo da ensinanza e aprendizaxe do curso escolar, manténse neste curso afectado pola pandemia do COVID19. Pero, estarán sempre suxeitas á posibilidade real da conexión do alumno á Aula Virtual, é a comunicación fluída co Profesor, xa que no caso do traballo Semi-Presencial ou Non-Presencial, dependerá da conexión a Internet e ao servizo de wifi de que dispoña no seu entorno familiar concreto, na zona na que viva.

4. METODOLOXÍA DIDÁCTICA: INSTRUMENTOS E PROCEDEMENTOS DE AVALIACIÓN

Referímonos a todos os métodos que fan posible contrastar o grao de aprendizaje da materia tendo en conta os diferentes elementos que constituen o currículo. Para esto fixámonos en 3 aspectos: a temporalización, os axentes que avalían e os parámetros que se utlizan para avaliar.

a) En canto á temporalización:
- Avaliación Ordinaria: Ao longo do curso realizaranse 3 avaliacións, unha por cada trimestre. A deste último coincidirá coa avaliación final ordinaria do mes de xuño.
- Avaliación Extraordinaria: Estará baseada nos graos mínimos de consecución que constan nesta programación.

b) En canto ós axentes:
- Avalía o docente e ademáis poderíase ter en conta a avaliación entre iguais.

c) En canto os parámetros: Van depender do estándar que se queira avaliar; agrupámolos en seis grandes bloques:

1. Asistencia a clase: é obrigatoria tanto na ESO, como en BAC, para superar a materia. Se o alumno cumpre, non hai problema ningún.

2. Traballo Persoal do alumno/a: Na aula, o alumno traballa tomando apuntamentos na súa libreta, ou nas fichas que se lle dan. Tamén participa lendo os textos a traballar, e seguindo as explicacións do profesor.

3. Participación na Aula: tense en conta as súas preguntas e respostas, suxerencias e inquietudes compartidas ao longo da clase, como colaboración e participación activa na clase.

4. Proba Escrita ou entrega por escrito dos puntos escollidos do Taller, que están ao final de cada tema. Dito Taller, poderáse evaluar de forma escrita ou oral, individual ou en grupo(parellas).
5. Traballo en Equipo: teráse en conta a disponibilidade, actitude e esforzo por levalo a cabo, cando este sexa proposto.
6. Ficheiro, carpeta, libreta persoal de clase: valoraráse que o alumno teña o material entregado por o profesor, a punto sempre para facilitar o inicio da clase dun xeito puntual. (Esto especialmente no caso de BAC, que recibirá fichas do profesor.)

Estes parámetros constitúen o soporte físico que se emprega para recoller a información sobre as aprendizaxes esperadas dos alumnos correspondentes aos procedementos de avaliación.

Cada un dos estándares marcados nos cadros correspondentes de 1º, 2º, 3ºe 4º ESO, e BAC, poden ser avaliados tendo en conta estes parámetros, que se contabilizarán ao final de cada Trimestre Académico deste xeito:

1. **Nun 40%**: os coñecementos adquiridos e debidamente demostrados mediante as entregas de traballos escritos na clase, ou enviados por mail ao profesor. Idealmente, se traballará esto na Aula, deixando que o alumno que non remate o poida facer na casa. Valoraráse o interés e o esforzo en facer ben o traballo de reflexión escrita e a súa entrega puntual.

2. **Nun 30%**: o comportamento e actitude: valoraráse do seguinte xeito:

- actitude persoal cara a sí mesmo/a e cara aos demáis **(10%)**

- actitude persoal cara ao estudo, o esforzo e o traballo **(10%)**

- actitude participativa nas actividades e explicacións propostas na clase e traballo en equipo cando este sexa proposto **(10%)**

3. Nun 30%:

- a libreta, carpeta ou fichas e material que se lle entregue, ordeado e completo e coidado **(15%)**

- o respecto polo material de traballo utilizado na clase, así como polo mobiliario e as dependencias do centro.**(15%)**

Así, a cualificación final da Avaliación de cada trimestre, será a suma destes porcentaxes dos criterios antes expostos, que terán en conta os estándares de aprendizaxes especificados antes.

Neste curso que continúa afectado pola pandemia do COVID19, estes instrumentos e procedementos de Avaliación manténse no caso do ensino Presencial. Pero no caso do ensino Semi-Presencial, entón vense condicionados polo traballo a través do ordenador. Deste xeito, buscaráse adecuar o que se evalúa, ao que o alumno teña colgado na Aula Virtual, donde terá que ler, entender, aproveitar os Recursos e facer a Actividade que se lle propoña, no caso da ESO. No caso de BAC, como eles terán o material dende o comezo do curso, poderáse traballar online sen dificultade e acordar con eles a forma de facer as entregas escritas que fagan falta. O traballo en xeral e na Aula Virtual, ten en conta a carga horaria da materia, coa idea de que o alumno aprenda e traballe, pero dentro dun equilibrio, xa que ten so 1 hora lectiva semanal de Relixión.

A parte da avaliación oral, poderáse levar a cabo a través de videochamada, ou webex ou google meet, no caso de que estas plataformas vaian bén na zona rural donde viven os alumnos, e a súa conexión a Internet.

5. MATERIAIS E RECURSOS DIDACTICOS A UTILIZAR

Cada alumno disporá dun caderno o carpeta con folios, no que irá recollendo os recursos didácticos. Usaranse:

- A pizarra dixital e o libro dixital.
- Fichas das carpetas de recursos do departamento.
- Documentos da Igrexa Católica(Encíclicas, Concilio Vaticano II,etc)
- Revistas, diarios, información do Terceiro Mundo.
- Bibliografía e Videoteca do Centro.
- Exposicions en paneis, murais.
- Recursos Ludico-relixiosos tanto en papel como na Rede.
- Presentacións en Powerpoint e noutros recursos online.
- Exercicios de Valores.

Neste curso escolar, estes materiais e recursos utilizaránse no caso do ensino Presencial. No caso do ensino Semi-Presencial e Non-Presencial, os recursos colgaránse na Aula Virtual, no caso de videos, documentais, textos escritos, etc. A maiores, poderáse utilizar o correo electrónico, o whatsapp, ou calquer outro medio para facilitarlle o estudo aos alumnos. As veces, pódense imprimir textos ou tarefas no cole, e o alumno ou a súa familia acércanse ao colexio para recollelos cando a conexión a Internet non funciona.

6. AVALIACION

-Avaliación Inicial:

Realizaráse unha evaluación específica a principios de curso, na primeira semana de setembro, para diagnosticar a situación de partida do alumnado,para coñecer as competencias coas que chega o alumnado e detectar casos que precisen atención á diversidade.

Os contidos desa proba serán os afeitado aos contidos mínimos do curso anterior da ESO, agás no caso de 1ºESO, onde os contidos da proba estarán relacionados cos contidos de Relixión na Primaria.

- Avaliación Continua:

Para este departamento, cada curso ten a súa materia dividida en catro bloques, cos seus correspondentes estándares de aprendizaxe. Estes teñen un porcentaxe asignado no peso cualificativo que suma un 100% por bloque. Este porcentaje que varía de bloque en bloque, tense en conta á hora de ponderar a nota final de cada avaliación.

A cualificación final, ao ser avaliación continua, ten en conta o proceso e o esforzo ao longo do ano, e obtense dos resultados da terceira e ultima avaliación.

A promoción do alumnado está determinada pola normativa e polos criterios acordados no centro.

-Grao Mínimo de Consecución para superar a materia (1º ESO)

Para superar a materia de Relixión Católica de 1º ESO, o alumno terá que acadar os seguintes estándares:

1) Que o alumno identifique o cristianismo entre as ademas relixions …20%
2) Que o alumno recoñeza entre unha lista de persoaxes, os que pertenzen ao Antigo Testamento e os que pertencen ao Novo…20%
3) Que o alumno sintetice dun xeito sinxelo a figura de Xesús de Nazareth…20%
4) Que o alumno formule diferencias e semejanzas dos evanxeos sinópticos…20%
5) Que o alumno diferencie e saiba as características básicas dos sacramentos da nosa fé…20%

-Grao Mínimo de Consecución para supercar a materia (2ª ESO)

Para supercar a materia de Relixión Católica de 2º ESO, o alumno terá que acadar os seguintes estándares:

1) Que o alumno recoñeza a dignidade do ser humano en relación cos outros seres vivos, E poda argumentala…25%
2) Que o alumno entenda e poda expresar por escrito que Deus revélase na historia e que ao longo do tempo, a Igrexa establece a Tradición, base do Maxisterio, como guía para que as persoas poidan estar dentro dos límites da Igrexa…25%
3) Que o alumno entenda e poida expresar que a relacionalidad trinitaria é a base para a importantísima experiencia comunitaria de fé da Igrexa Católica…25%
4) Que o alumno entenda e exprese con facilidade que os viaxes de San Pablo, lanzan a igrexa no camino da universalidade e apostolicidade, e que isto é o que lle confire o carácter de "Católica"…25%

-Grao Mínimo de Consecución para superar a materia (3º ESO)

Para superar a materia de Relixión Católica de 3ºESO, o alumno terá que acadar os seguintes estándares mínimos:

1) Que o alumno recoñeza os distintos sentidos da vida propostos polas relixións mono teístas…25%
2) Que o alumno describa situacións onde o perdón é indispensable para vivir en paz … 25%
3) Que o alumno relate algunha experiencia na que o encontro con Xesús mellorou os comportamentos dunha persoa…25%
4) Que o alumno redacte brevemente a súa impresión sobre as persecucións que sufren os crentes na actualidade e as compare coas que sufrían os cristiáns dos primeiros sé culos…25%

-Grao Mínimo de Consecución para superar a materia (4º ESO)

1) Que o alumno entenda e poda expresar que a búsqueda do sentido da vida, ten a súa máxima plenitud na revelación cristiá…25%
2) Que o alumno entenda e poda explicar a fidelidade de Deus na historia, con exemplos sinxelos…25%
3) Que o alumno poida diferenciar entre o Mesías sufrinte e o Mesías politico…25%
4) Que o alumno poida explicar a importancia que para Xesús tivo formar unha comunidade e ter deste xeito, unha misión...25%

- Grao mínimo de Consecución para superar a materia (1 BAC)

1) Que o alumno identifique os diferentes humanismos e as súas características e o sentido da vida cristiá. (25%)
2) Que estude, analice e defina a relixiosidade popular, e os grupos sectarios e as propostas nos medios de comunicación.(25%)
3) Que o alumno identifique e comprenda a relación entre fé cristiá e o compromiso social. (25%)
4) Que o alumno comprenda e diferencie as respostas do sentido da vida do ateísmo e o gnisticismo e laicismo contrastando coa proposta de salvación e sentido da vida que ofrecen as diferentes relixións. (25%)

- Grao mínimo de Consecución para superar a materia (2 BAC)

1) Que o alumno/a identifique as diferentes Doctrinas Sociais da Igrexa.(20%)
2) Que o alumno/a estude, analice e defina o concepto de persoa, e dignidade humana. (20%)
3) Que o alumno comprenda a relación fé-ciencia e técnica: desencontros e complementariedade. (20%)
4) Que o alumno identifique e comprenda os Dereitos Humanos, e teña moita claridade deles. (20%)
5) Que o alumno comprenda a simboloxía no arte relixioso. (20%)

-Avaliación Extraodinaria:

No caso de que un alumno teña que facer unha proba destas, na ESO,ou en BAC, dita proba sería de pregunta aberta, e tería 6 preguntas, 2 referidas a cada avaliación, recollendo os puntos máis salientables de cada trimestre.

-Avaliación de materias pendentes, recuperación e seguimento:

Se un alumno se atopase nesta situación,terá, nun momento axeitado, unha proba que constara de preguntas e cuestions referidas aos contidos mínimos correspondentes ó curso que non teña superado. Teránse en conta os criterios e instrumentos de avaliación de esta programación. Segundo o criterio do profesor, poderase sustituir a proba pola entrega dun traballo relacionado cos temas correspondentes.

No caso de que non aprobe terá un exame a final do curso.

Os materiais de reforzo para a materia pendente, serán os propios do nivel e curso no que es tivese matriculado o alumno. Poderanse establecer outros materiais de reforzo se se estima oportuno para acadar os obxectivos.

a) Se un alumno ten pendente a Relixión Católica do curso anterior e segue cursándoa, valoraráse no primeiro trimestre se o alumno vai acadando os contidos mínimos co rendemento no actual curso. Farase a valoración mediante unha proba escrita ou oralmente mediante preguntas,no desenvolvemento das clases habituais. Se non acada os obxectivos mínimos ao longo do curso, poderá optar por realizar unha proba de pendentes en setembro.
b) No caso de que o alumno non siga cursando a materia, realizará, coincidindo coa primeira avaliación unha proba de contidos mínimos. Se non a supera, tera outra proba a final do curso ou entrega de traballos relacionados cos temas correspondentes.
De todos os xeitos, os plans para a superacion serán os propios do nivel que lle quedou pendente. A avaliación terá carácter continuo sendo moi importante o interese que demostre.

-Avaliación do proceso de Ensino e da Práctica Docente:

Os procedementos para avaliar a programación, son de dous tipos:

a) Unha avaliación de progreso:
   1. Para ir axustando os obxectivos, contidos, criterios de avaliación, procedementos e actividades á realidade do alumnado, ás suas necesidades e características e a realidade do centro.
   2. Valoraráse o axuste nas reunions de Departamento e nas avaliacións, e se resulta necesario, haberá que modificarlo durante o percorrer do curso.

b) Unha avaliación final:
   1. Prestarase moita atención aos alumnos que de cara a avaliación final queden coa relixión sen aprobar.
   2. Os erros detectados recolleranse na memoria final do curso para a elaboración da pro gramación do próximo curso.

7. PROGRAMAS ESPECIFICOS PERSONALIZADOS PARA O ALUMNADO REPETIDOR

O alumno repetidor terá o mesmo programa e tratamento que calquera outro alumno do grupo habitual no que o alumno estea integrado. En caso de necesidade,porque o alumno tivese unha maior dificuldade, poñeriaselle un traballo a facer en clase, mais sinxelo.

8. MEDIDAS DE ATENCIÓN A DIVERSIDADE

Seguiránse as medidas que marque o Plan de Atención á Diversidade do Centro, e en estreita relación co Departamento de Orientación do Centro e en sintonía cos profesores compañeiros de Pedagoxía Terapéutica.

E, sendo fieis a singularidade de cada alumno, trataremos de:

- Escoller en cada caso as actividades que vexamos axeitadas para un mesmo contido, diferenciando os prioritarios dos complementarios.
- Utilizar metodoloxias diversas empregando materiais didácticos adecuados en cada momento.
- En caso de ter grupos de traballo, aseguraremonos de que sempre cambien de alumnos.
- En caso de ter alumnos máis motivados, faranse actividades de ampliación.
- Para alumnos con dificultades, empregaranse actividades sinxelas e de reforzo que les presten o apoio que precisen.

9. ELEMENTOS TRANSVERSAIS QUE SE TRABALLARAN

-Comprensión Lectora e Expresión Oral e Escrita:

Tendo en conta o plan lector do centro,búscase practicar constantemente estes dous elementos tanto na lectura de textos bíblicos como de documentos en medios dixitais ou de papel. Dita comprensión buscará escoitar, dialogar, debater e expresar as diversas ideas e opinions ao longo das clases.

-Comunicación Audiovisual:

Utilizando os medios audiovisuais disponibles, intentar adquirir unha actitude crítica constructiva, sen ferir os sentimentos dos demais, pero buscando solucións analizando posturas e actitudes a favor de vivir en paz: diálogo, aceptación, respecto, perdón.

-Educación nas Tecnoloxias da comunicación e a información:

Tomar conciencia dos beneficios que nos achega a tecnoloxia, e valorar a responsabilidade que temos de buscar a realización da persoa, o benestar da sociedade e a colaboración na creación de novos avances científicos.

-Emprendemento:

Analizar a influencia que os medios económicos teñen sobre as persoas, e tomar unha postura crítica ao respecto que axude a favor dunha repartición equitativa dos bens da terra. Tra ballar a favor do consumo racional e equilibrado das cousas.

-Educación Cívica:

- Descobrir os valores que dende o evanxeo comprometen ao cristián a traballar no ben da sociedade a través de actitudes solidarias e comprometidas.
- Reflexionar ao respecto do grao de responsabilidade persoal ante a familia, a sociedade, o mundo e a creación.
- Descobrir os valores éticos que xorden das distintas relixións, e valoralos fazendo paralelis mo co cristianismo.
- Descobrir a maneira de colaborar xuntos coa sociedade e valorar o labor da Igrexa e outras institucións que colaboran desinteresadamente no ben dos demáis.
- Reflexionar e analizar as causas que provocan situación de marginación e de inxustiza so cial e chegar a sensibilizarse ante as necesidades e problemas dos demais.

-Prevención da Violencia:

- Interesarse por coñecer, respectar e apreciar os compañeiros e compañeiras independente mente do seu sexo e da súa apariencia.
- Analizar o grao de aceptación o rexeitamento que existe de cara ás persoas de distinto se xo, e buscar solucións ao respecto.
- Amosar unha actitude crítica ante situacións nas que se produza calquera tipo de discrimi nación por razón de sexo.
- Descubrir e rexeitar posturas extremas como as do machismo ou feminismo, e valorar aos demaís sen discriminalos.

10. ACCION DE CONTRIBUCION AO PROXECTO LECTOR DO CENTRO

A materia de Relixión Católica participará activamente no Plan Lector do Centro, coa dinamo ca que se estableza para o curso 2021-2022, así como nas actividades propostas polo equipo da Biblioteca.

De non coincidir o horario do Plan Lector con algunha clase de esta materia, adicarase en cada grupo o tempo que faga falta na lectura de textos para que os alumnos acaden gusto pola lectura e atopen entretenimiento intelectual e formativo.

Poderanse levar a cabo as seguintes accións:

- Lectura en voz alta de unha parte de calquera unidade que corresponda explicar.
- Exercicios e prácticas de comprensión lectora da biblia, lectura de biografías de persona xes fundamentais do cristianismo, e da humanidade, lecturas de Encíclicas, lectura dunha selección de temas de actualidade, e todo isto con preguntas sobre o lido, extracción da i dea principal, realización de exposicións escritas do tema traballado, resumos, esquemas, utilización de periódicos, enciclopedias, etc.
- Lectura e exposición de ideas e opinións persoais así como interpretación de murais e traba llos realizados polos alumnos que contribuen ao desenvolvemento da expresión escrita e o ral.
- Os exemplares da Biblia e outros libros que se utilicen nas clases serán do Departamento de Relixión, ou da Biblioteca do Centro,polo que non é necesario que os alumnos os merquen.

Neste curso, no caso de ter que traballar de xeito Semi-presencial ou Non-presencial, faríamos uso do ordenador para a través del, permitirlle ao alumno o acceso a textos, documentos que poida ler, e despois debatir ou hablar e explicar co Profesor, a través dos canles virtuais que lle funcionen de acordo á zoa na que viva. Deste xeito, incluso pódense facer videochamadas, pois o obxectivo é chegar ao alumno e permitirlle aprender e estudar, por os medios que teña ao seu redor.

11. ACCION DE CONTRIBUCION AO PLAN TIC

Dende as clases de Relixión, contribuímos ao logro dos obxectivos do Plan TIC do Centro, mediante a realización de diversas acción cos nosos alumnos tales como:

- Uso dos ordenadores para a presentación de traballos coas aplicacións máis actuais, según os estudantes poidan facer uso deles.
- Uso de blogs que poidan ser vistos e consultados polos alumnos.
- Visitas a sitios web oficiais de Igrexa, a páxinas de contenido bíblico ou relacionadas co vo luntariado e o labor social da Igrexa.
- A rede móstrase como un instrumento valioso para coñecer a achega de Igrexa a nosa cul tura e o patrimonio artístico que a través dela podese ver.
- Visitas a portais católicos,para coñecer foros de opinión, blogs, e outros campos de comuna nación e expresión.

12. ACCION E CONTRIBUCION AO PLAN DE CONVIVENCIA

A materia de Religión Católica segue as Pautas do Plan de Convivencia do Centro, e as indicacións do Departamento de Orientación e Titorías; e ademáis trabajará constantemente aspectos propios da educación para a Paz, o respecto da Natureza, a solidariedade. e todos aqueles indicadores dunha programación en valores.

As accións que se enfatizan no traballo diario, son:

- Asistencia puntual e diaria ás clases.
- Asistencia ao Centro, cos materiais necesarios para as clases.
- Respecto para as persoas que teñen crenzas distintas, e pensan de xeito diverso.
- Actitude dialogante.
- Colaboración nas tarefas propostas en clase.
- Colaboración na modificación da conduta cando faga falta, e seguimento do mesmo.
- Rexeitamento pacífico de todo tipo de violencia.
- Respectar, compartir, escoitar ós compañeiros e a todo o persoal do centro.

- Rechazo a todo tipo de actitudes racistas e sexistas.
- Loitar por unha moderación no consumo, e moito énfasis no coidado da hixiene persoal.

13. ACTIVIDADES COMPLEMENTARIAS E EXTRAESCOLARES PROGRAMADAS

Os obxectivos das actividades de este departamento son:

- Procurar unha relación entre alumnos que leve a unha maior autoestima persoal, inserción social e afecto.
- Animar ao traballo en equipo favorecendo a solidariedade e apreciando o valor do distinto.
- Facilitar a convivencia e integrar aos alumnos de distintas culturas.
- Completar a formación relixiosa, achegando aos alumnos á cultura, arte, e símbolos relixiosos do seu entorno.

As actividades realizaránse sempre en coordinación co Departamento de Educación Física a cargo de dito tema. A temporalización concreta, faise co Plan que se establece ao comezo do curso escolar, e que é aprobado polo Consello Escolar do Centro.

Moitas das actividades coordínanse en interrelación con outras actividades de outros depar tamentos. Nalgúns casos realizaránse as saídas en coordinación con outros centros, para un maior enriquecimento dos alumnos.

-Actividades Complementarias nas que o departamento pode participar, cando coiciden os horarios xa que se comparten centros:

- A celebración do Día da Biblioteca.
- A celebración do Samaín.
- A celebración do Magosto.
- A celebración e organización nos centros, do Nadal, e do Belén.
- A celebración do Día da Paz.
- A celebración do Entroido.
- A celebración do Día da Muller.
- A preparación para a Semana Santa, na clase de Relixión.
- A celebración dos Dias del Agua, da Terra, do Árbol, etc
- A celebración do Día do Lector.
- A celebración do Día das Letras Galegas.
- Finalización do curso e actividades relacionadas con elo.

-Actividades Extraescolares que poden levarse a cabo, dependendo da coordinación das actividades dos centros nos que trabajamos.

- Saídas a facer parte da ruta do Camino de Santiago, en concordancia cos profesores de outras materias, e intentando levar alumnos de ambos centros para traballar a con vivencia entre eles.
- Coñece a tua parroquia…é unha actividade que temos en mente facer, xa que moitos nenos da montaña non viven en aldeas grandes, senon espallados por a montaña e moi afastados da vida comunitaria e social.
- Visita guiada a Catedral de Lugo e explicación da súa importancia.
- Visita a un mosteiro cisterciense para coñecer esta realidade.

Estas actividades están sempre suxeitas a ser valoradas ao longo do curso para ser leva das a cabo, pois moitos departamentos teñen tamén outras propostas que teñen que valorarse para finalmente elixir a meior.

Neste curso escolar, dada a situación xerada pola pandemia do COVID19, non se proxectan facer actividades extraescolares, posto que xa o feito de traballar de forma Semi-Presencial e Non-Presencial, require un maior esforzo e dedicación por parte do alumnado e o profesorado, ademais de que o tema dos contaxios teñen que evitarse totalmente.

14. PLAN DE IGUALDADE

A traves do curso, e puntualmente nas temáticas a abordar nas clases, teránse en conta os puntos mais salientables do tema da Igualdade, como son a defensa das persoas maiores, e os seus dereitos, a loita contra a violencia de xénero, a eliminación da discriminación social, a defensa dos dereitos humanos, e a loita contra a discriminación por razons de sexo. Este traballo integraráse a través da temática e da metodoloxía plantexada anteriormente.

15. MODO DE PROVEER O DEREITO A EDUCACIÓN DO ALUMNADO QUE NON POIDA SEGUIR A ENSINANZA TELEMÁTICA, DADO O CASO QUE SE PRESENTE ISTA SITUACIÓN:

No caso de ter alumnado que pola súa característica e lugar de vivenda, teña mal funcionamento de internet ou wifi, o Profesor poñerase en contacto co Xefe de Estudos, e buscará a maneira de imprimirlle ao alumno o material e levarllo ao cole, para que a Nai ou Pai ou alguén da súa familia, poidan recollelo e darllo ao alumno para que poida traballar. Isto permitirálle ao alumno, a aprendizaxe, e poderá estar tranquilo, pois da maneira que sexa, accederá ao estudo.3